

- ۱- مفهوم مشترک عبارات: «کارمان از زندگی پر زرق و برق کدخدایی و کلانتری به یک اتاق کرایه‌ای در یک خانه چند اتاقی کشید.» و «شاهین تیزبال افق‌ها بودم، زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم، چیست؟
- ۲- مفهوم شعر: «در کف‌ها کاسه زیبایی / بر لب‌ها تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می‌بر با پای دگر»، چیست؟
- ۳- نقش دستوری کلمات مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید.
«دست‌فروشان و دوره‌گردان شهر، بساط شیرینی و حلوا در راه ایل می‌گسترده‌اند.»
- ۴- کدام بیت با عبارت: «از طبیعت آموختم که همانند درختان بارور سراسر کرامت باشم، ارتباط معنایی ندارد؟
الف - به لطف و لبق (چرب‌زبان) گرم‌رو مرد بود ولی دیگدانش عجب سرد بود
ب - به ایثار مردان سبق برده‌اند نه شب‌زنده‌داران دل‌مرده‌اند
ج - کرامت، جوانمردی و نان‌دهی است مقالات یهوده طبل تپی است
د - بیت زیر را از نظر آرایه‌ها بررسی کنید.
«دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت آینه‌دار من و تو»
- ۶- سه مثال بنویسید که به ترتیب در آنها وابسته وابسته از نوع: «مميز، صفت مضاف‌الیه و مضاف‌الیه مضاف‌الیه، آمده باشد.
- ۷- معانی «برگ» را در ابیات زیر بنویسید.

الف

جوانی و پیری به نزدیک مرگ / یکی دان چو اندر بدن نیست برگ

ب

نخواهم ز بیخ سیاوش درخت / نه شاخ و نه برگ و نه تاج و نه تخت

پ

چون شدی محروم صائب از گل شب‌بوی فیض / برگ عیشی در گریبان ریز و از بستان صبح

- ۸- هر یک از عبارت‌های زیر به چه چیزی توصیه می‌کند؟

الف

تیرانا! من از طبیعت آموختم که سراسر، کرامت باشم، بی‌هیچ‌گونه چشم‌داشتی به سیاست‌گذاری یا آفرین.

ب

نه همین مهربانی را به مهر، که پاداش هر زخمه سنگی را دست‌های کریم تو، میوه‌ای چند شیرین ایثار کند.

پ

همینم از آفریدگار سیاست‌گذاری بس که بدین سعادت رهنمون بود تا هرگز فریب آزاده‌مردم را از خویشتن بتی نسازم.

- ۹- معنی و مفهوم بیت زیر را بنویسید.

این فصل، فصل من و توست فصل شکوفایی ما برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو

پاسخنامه تشریحی

۱ - از عرش به فرش افتادن: از اوج عزت به نهایت خواری رسیدن.

۲ - میل فطری انسان برای بازگشت به اصل

۳ - دست‌فروشان و دوره‌گردان شهر: نهاد

بساط شیرینی و حلوا: مفعول

راه ایل: متعم

۴ - متن سؤال به بخشش و جوانمردی توصیه می‌کند، ولی از بیت (الف) چنین چیزی دریافت نمی‌شود. دیگدانش سرد بود، یعنی مهمان‌نواز و بخشنده نبود.

بیت‌های «ب» و «ج» به بخشندگی و کرامت و کمک توصیه می‌کنند که به متن سؤال نزدیکی دارد.

۵ - آرایه‌های بیت:

(۱) استعاره ← غربت باغ ← استعاره از ایران رنج‌کشیده و ستمدیده (تشخیص)

(۲) داغ ← مجاز ← از غم و اندوه

(۳) تشبیه ← مثل مثابه است

(۴) جناس ← باغ - داغ

(۵) واج‌آرایی ← غ

(۶) تضاد ← دیروز، امروز

(۷) مجاز ← دیروز و امروز (مجاز از گذشته و حال)

۶ - ممیز: ده حلقهٔ لایستیک

صفت مضاف‌الیه: غروب زیباترین لحظات

مضاف‌الیه مضاف‌الیه: کارخانهٔ تولید کامپیوتر

- ۷

الف

برگ در معنای توشه و تاب و توان آمده است.

ب

برگ درختان منظور است.

پ

برگ در معنای زاد و توشه است.

- ۸

الف

بخشندگی بدون انتظار قدردانی

ب

نیکی کردن در برابر بدی دیگران

پ

سپاسگزاری از خداوند و آزادمرد بودن و فریب نخوردن از دیگران

۹ - این دورهٔ انقلاب متعلق به نسل ماست که در آن به شکوفایی و پیشرفت خواهیم رسید. برخیز تا با شهیدان که گل‌های سرخ انقلاب هستند، سرود بهار آزادی را بخوانیم.

